

Haringvliet, vrijwel altijd ganzen opleveren en daar de ringen ook goed af te lezen zijn, werd koers naar deze gebieden gezet. Gelukkig waren de brandganzen daar wel vertegenwoordigd en spoedig werden de ringkleuren met bijbehorende codes in de richting van Theo geroepen, die ze in zijn notitieboekje verzamelde.

Uiteindelijk werden er in totaal 34 ringen afgelezen.

Een aantal van de vogels behoort tot de Nederlandse populatie en is geringd op de Krammerse Slikken, veelal in 2004, dus dit worden al vogels op leeftijd.

Het meest tot de verbeelding spreken de ganzen die uit verre landen naar hier zijn gekomen. Een Noorse gans die op 20 juli 2016 bij Oslo was geboren en nog nooit eerder in het buitenland was gemeld, 2 Russische ganzen waarvan er 1 in 2003 in Kolokolkova was geringd en 5 Zweedse ganzen werden gespot. Eén van deze ganzen was geringd in 1979 en inmiddels dus 37 jaar oud.

Verder waren er opvallend veel Friese ganzen. Deze vogels zijn waarschijnlijk vanwege de vorst doorgevlogen naar de Delta.

Al met al was het een leuke excursie met niet hele grote aantallen ganzen, maar met leuke waarnemingen, mooi weer en een prima groep mensen.

Winterroofvogeltelling Voorne-Putten 2017

door Hans op den Dries

Het is zover, voor de twintigste achtereenvolgende keer heeft de VWG van de KNNV afdeling Voorne de winterroofvogels op de eilanden Voorne-Putten geteld.

In het weekend van 7 en 8 januari 2017 heeft een groot aantal leden van onze afdeling, waarvan de meesten VWG-leden zijn, de telling uitgevoerd. Tevens zijn er een paar niet-leden actief geweest. De verschillende mensen hebben ieder op hun manier een grote inspanning geleverd. Enkele hebben dit te voet gedaan, een paar met de fiets en een aantal met de auto. Net als alle andere jaren zijn er enkele zekere extra waarnemingen in de omliggende dagen gedaan en heb ik deze nog toegevoegd. Het totaal aantal roofvogels kwam uit op 312.

Zaterdag was het weer een beetje twijfelachtig. In verband met ijzel in de voorafgaande nacht, had het glad kunnen zijn. Gelukkig was de ijzel overgegaan in sneeuw, waardoor de wegen in de polder toch goed en veilig te berijden waren. Het viel dus achteraf erg mee.

De temperatuur lag om het vriespunt, met in het begin lichte mist, welke in de loop van de dag wel een beetje optrok. Het bleef uiteindelijk toch slecht zicht. Er stond een lichte zuidoostelijke bries, die soms iets aanwakkerde. Zondag was het weer in z'n geheel iets beter, waardoor op die dag de roofvogelaantallen ook iets hoger waren.

Als we de gegevens op een rijtje zetten, kunnen we concluderen dat deze telling uiteindelijk in de afgelopen twintig jaar de tweede beste is geweest.

Het jaar 2006 was het beste seizoen, toen zijn er 333 roofvogels genoteerd, terwijl we er dit seizoen 312 genoteerd hebben. De telling van 2013 leverde net één waarneming minder op, dus 311 roofvogels.

1. Uiteraard stak de **buizerd** (231) er weer met kop en schouders boven uit. Alleen in 2013 zijn er meer geteld, namelijk 234. In 2006 waren het 221 exemplaren.

De laagste aantallen zijn geteld in 1999 (111) en 2005 (107). Daarnaast lag het aantal in een tiental jaren nog onder de 200 buizerden en de overige acht jaren lagen dus boven de 200 exemplaren.

2. Als goede tweede is de **torenvalk** (42) uit de bus gekomen. Ook die tweede plaats zijn we eigenlijk gewend. Het aantal is niet direct spectaculair te noemen, want zo zijn er bijvoorbeeld in 2001 maar liefst 67, in 2006 63 en in 2008 55 torenvalken geteld. Voor de rest liggen de meeste aantallen tussen de 36 en de 48 en een paar daar onder, tot het laagste aantal van 27 exemplaren in 1999.

torenvalk

3. Op de derde plaats staat de **sperwer** (13). Deze snelle jager is 13 keer waargenomen. Wellicht zijn er enkele gemist, maar dat geldt elk jaar en voor meer snelle jongens. Dit aantal is ongeveer het gemiddelde. Dieptepunten waren 1998, 2005, 2007 en 2012, allen 9 exemplaren. De top jaren waren 2008 en 2002 met respectievelijk 26 en 27 sperwers.

4. Op de vierde plaats is de **slechtvalk** genoteerd (10). Dat is bijna een record. Alleen 2007 scoorde hoger, met 11 exemplaren. De slechtvalk is tot 2007 steeds met een klein aantal aanwezig geweest tot maximaal 4 exemplaren, daarna schommelde het sterk met een minimum van 1 in 2008.

5. De **havik** (9) volgt op de voet. Ook dit aantal is hoog, maar drie jaartallen (2009 10, 2012 en 2013 13 exemplaren) eindigden met een hoger aantal. Sinds de laatste tien jaren is de havik bijna constant goed vertegenwoordigd geweest.

6 en 7. Een gedeelde zesde plaats is er dit jaar voor de **bruine-** en de **blauwe kiekendief** (beide 3).

Bij de **bruine kiekendief** was er even verwarring over één mannetje. Dit mannetje was in het blauwgrijze vlak relatief donker en had een witte stuit. Met name die witte stuit hoort eigenlijk bij de blauwe kiekendief. Dus de vraag was dan ook of het een hybride kiekendief betrof. Natuurlijk is dat theoretisch mogelijk. Zelf heb ik twee jaar geleden in het zelfde gebied, de Beningerslikken, in het broedseizoen ook een relatief donker mannetje met een witte stuit waargenomen. Mogelijk heeft deze bruine kiekendief toen ook in de Beningerslikken gebroed. Of de nu waargenomen kiekendief dezelfde is, zullen we nooit weten. Voor deze telling heb-

ben wij hem in ieder geval als bruine kiekendief genoteerd.

Verder kan worden gezegd dat we blij mogen zijn met drie waarnemingen, omdat deze soort in de wintermaanden eigenlijk het zuiden van Zeeland als noordelijkste overwinteringsgrens heeft.

De **blauwe kiekendief** viel eigenlijk tegen. In de meeste jaren ligt het aantal tussen de 4 en 9. Slecht drie keren hadden we extreem hoge aantallen (2010-15, 2011-17 en 2012-15) en twee maal lagen de aantallen extreem laag (2007-0 en 2015-1). Dus kunnen we ook stellen dat 2017 een slecht blauwe kiekendief jaar was. Natuurlijk is de winter tot de telling van dit jaar ook nog niet echt koud geweest, maar dat hebben we eigenlijk vaker zo. Wat wel opvalt, is dat er de laatste jaren geen grotere aantallen meer gemeld worden bij het Groene Strand, waar jaarlijks bij de slaapplaatstelling meerdere exemplaren (tot 10 vogels) geteld werden. Destijds werd speciaal aandacht besteed aan deze slaapplaatstelling, maar door het wegvallen van de betreffende teller wordt deze telling niet meer consequent uitgevoerd.

8. Als laatste soort is op de valreep nog een **smelleken** (1) gescoord. Hij is niet altijd even gemakkelijk waar te nemen. Door zijn snelle en lage vlucht wordt deze rover nog al eens over het hoofd gezien. Ook op akkers moet men heel goed kijken. Vanwege zijn kleine formaat en onopvallende kleuren, zeker bij het vrouwtje, valt het smelleken daar bijna niet op. De meeste waarnemingen vallen tussen de 1 en 3 vogels, maar de topser blijft 2006 met 7 exemplaren.

De arendbuizerd is deze winter niet teruggekeerd naar de rijke keuken op de Maasvlakte. Wellicht heeft de arendbuizerd een zuidelijke koers gevolgd, na misschien wel een succesvol broedseizoen. Dat zullen wij uiteraard nooit te weten komen.

Zoals gebruikelijk zijn er ook nog enkele leuke waarnemingen doorgegeven. De meest bijzondere waren: 1 wilde zwaan, tussen enkele tientallen knobbelzwanen, in de polder tussen de kassen ten zuiden van Brielle, Verdeeld over heel Voorne Putten hebben de tellers in totaal 13 grote zilverreigers, 6 grote zaagbekken, 2 watersnippen, 1 witgat, 5 toendra rietganzen, 1 ijsvogel en 1 grote lijster gemeld. Door één van de tellers werd nog een vreemde "eend" in de bijt gemeld, namelijk een magelhaengans. Uiteraard moeten we deze als een ontsnapte exoot zien en er maar niet te veel waarde aan hechten.

Tot slot heeft één groepje nog de zoogdieren geteld: 2 konijnen en 16 hazen.

Hoewel het zaterdagochtend leek dat het een mindere telling zou worden, moeten wij concluderen dat het tegenovergestelde dus de werkelijkheid is geworden. Geen verrassingen voor wat betreft spannende soorten, maar wel een geslaagde telling. Allemaal weer bedankt voor de moeite!

Verslag Beverexcursie Rhoonse Grienden op zaterdag 25 maart 2017.

Door Hans op den Dries

Geen bevers, maar wel een zeer geslaagde excursie.

Onder de bezielende leiding van Mariëtte de Kreij, hebben we met prachtig weer een erg leuke excursie door de Rhoonse Grienden gelopen. Het hoofddoel was natuurlijk de bevers, maar we wisten allemaal wel dat er slechts een zeer kleine kans was dat wij deze unieke zoogdieren te zien zouden krijgen. Toch waren uit pure nieuwsgierigheid nog 10 personen op deze beverexcursie afgekomen.

Mariëtte begon met een inleidend verhaaltje over de Rhoonse Grienden en de komst en het leven van de bever in deze grienden. Het werd duidelijk dat de bever zich pas sinds enkele jaren in onze omgeving is gaan huisvesten. In het natuurgebied Klein Profijt zijn twee burchten aangetroffen en in het aangrenzende gebied de Rhoonse Grienden één. Het gebied staat regelmatig onder water, waardoor lekker rondlopen niet altijd even gemakkelijk is. Op die